

# Innspill til rapport om rettighets- og lisensspørsmål ved tilgjengeliggjøring av forskningsdata

## Uttalelse - UiB, på vegne av ELIXIR Norge, nasjonal forskningsinfrastruktur

|                                    |                                                                                                                                             |
|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Status                             | Innsendt til Norges forskningsråd<br>Innsendt og bekreftet av instansen via: christine.stansberg@uib.no                                     |
| Innsendt av                        | Christine Stansberg                                                                                                                         |
| Innsenders e-post:                 | christine.stansberg@uib.no                                                                                                                  |
| Innsendt dato                      | 01.09.2021                                                                                                                                  |
| Hvilket fakultet eller institutt?: | UiB, på vegne av ELIXIR Norge, nasjonal forskningsinfrastruktur<br>Fakultet / Institutt / Senter ved universitet eller høyskole (Offentlig) |
| Stilling                           | seniorrådgiver                                                                                                                              |

✓ Jeg bekrefter at uttalelsen er på vegne av hele fakultetet eller instituttet.

# Innspill til rapport om rettighets- og lisensspørsmål ved tilgjengeliggjøring av forskningsdata

Avsender: Norges forskningsråd

## 1. 1. INNLEDNING

---

På vegne av Kunnskapsdepartementet har Forskningsrådet og UNIT nedsatt et utvalg som har fått i oppdrag å utrede rettighets- og lisensspørsmål knyttet til deling av datasett fra forskning. Forskningsrådet er sekretariat for utvalget. I fjor høst leverte utvalget et notat til Kunnskapsdepartementet som beskriver prinsipielle spørsmål de mener bør behandles videre, hvilke strukturelle endringer som bør vurderes for at Norge skal oppnå mer deling og gjenbruk av forskningsdata, og hvilke lovverk som berører disse problemstillingene. Basert på notatet ba utvalget om innspill fra relevante aktører i løpet av vinteren og våren 2020/2021.

Innspillene har kommet inn i flere former, blant annet gjennom skriftlige innspill, møter med ulike aktører og en åpen høringskonferanse i mars 2021. Nå har utvalget gjennomgått innspillene fra første fase og innarbeidet dette i et utkast til rapport. Det er denne utkastet til rapport du nå er i ferd med å gi innspill til. Endelig rapport fra utvalget leveres til Kunnskapsdepartementet til høsten.

Fristen for innspill er 1. september.

## 2. 2. HVA ØNSKER VI INNSPILL PÅ?

---

Vi ønsker generelt innspill på innholdet i utkastet til rapporten, om det er dekkende og om det er nyansert nok. Vi setter pris på konkrete tilbakemeldinger og forslag. Vi ønsker spesielt innspill på foreløpige anbefalinger (som ennå ikke er diskutert ferdig i utvalget).

## 3. 3. HVEM KAN SPILLE INN?

---

Vi ønsker innspill fra bredden av interessenter i kunnskapssektoren. Vi oppfordrer til ett felles innspill pr organisasjon, men det er også mulig å sende inn individuelle svar eller svar på vegne store og små grupper. Vi ber om at det informeres om hvem man representerer i svaret.

## 4. 4. OM HØRINGSVERKTØYET

---

- Det er mulig å videresende skjemaet og gi både lese- og skrivetilgang til andre.
- For å sende inn det endelige innspillet må du huske å trykke "lagre" og "send inn". Du vil motta en kvittering med svarene du har sendt inn.

## 5. 5. SPØRSMÅL OM HØRINGEN

For evt. spørsmål som gjelder revisjonsarbeidet, vennligst kontakt: Siri Lader Bruhn [slb@forskningsradet.no](mailto:slb@forskningsradet.no) eller Nenitha Charlotte Dagslott [ncd@forskningsradet.no](mailto:ncd@forskningsradet.no)

## 6. 6. MED DITT SAMTYKKE

Ved å sende innspillene, samtykker du/dere til at vi kan behandle og samle innspillene for spesifikke formål som for eksempel i rapporter og for publisering på nettsiden.

Vi ber om dine kontaktopplysninger (navn, e-post og evt. institusjon). Vårt behandlingsgrunnlag er GDPR art. 6 (1) (e). Høringsinnspillene regnes som saksdokumenter og vil bli arkivert. [Les vår personvernerklæring](#) for mer informasjon om hvordan vi behandler dine personopplysninger.

### ? Til del 1: Er beskrivelsene av forskningsdata dekkende? Begrunn gjerne svaret.

#### Delvis enig

We think this is a good initial description, however we strongly believe that there is no strict difference between source data and data generated during a research process. Efforts should be directed to make any kind of data used during the research process publicly available.

We also think the difference made in the section on 'big data' vs. the long tail of research data might be inaccurate. From our perspective the difference described here is to be observed between managed standardized data with rich metadata schemes and other unmanaged data without metadata and standardisation. This should be deconvoluted in the final report.

We think the FAIR principles should be further specified on the connected requirements in the report with references to the relevant literature e.g. Wilkinson, M. D. et al. The FAIR Guiding Principles for scientific data management and stewardship. Sci Data 3, 1–9 (2016).

### ? Har du andre kommentarer til del 1 av rapporten? Henvis gjerne til kapittelnummer ved kommentarer til spesifikt innhold.

*Ingen kommentar fra instansen*

### ? Til del 2: Er innholdet i kapittelet 6. "Juridisk rammeverk for deling og gjenbruk av forskningsdata" dekkende? Begrunn gjerne svaret.

#### Delvis enig

The following is missing from our perspective:

Regarding data on biological species (see also Retningslinjer for håndtering av sensitive artsdata)

Miljøinformasjonsloven

Naturmangfoldloven

Naturoppsynsloven

- 
- 
- 

We think that the Arkivloven should also be considered, especially since several (research) data archives in Norway claim this as their legal basis.

- 
- 

**? Er innholdet i kapittel 7. "Om lisenser og frigivelseserklæringer for deling og gjenbruk av forskningsdata" dekkende? Begrunn gjerne svaret.**

We think the section on Legal interoperability should also deal with consent given by study participants and ethic approvals. We would like to explicitly refer to the GA4GH regulatory and ethics toolkit - <https://www.ga4gh.org/genomic-data-toolkit/regulatory-ethics-toolkit/> which aims to adress this question for sharing of pseudonomized, sensitive, genetic data e.g. through the (Federated) European Genome Archive.

**? Har du andre kommentarer til del 2 av rapporten? Henvi gjerne til kapittelnummer ved kommentarer til spesifikt innhold.**

*Ingen kommentar fra instansen*

**? Til del 3: Gir innholdet i del 3 en god beskrivelse av ikke-juridiske barrierer for deling og gjenbruk av forskningsdata? Begrunn gjerne svaret.**

**Delvis enig**

We agree with the general ideas presented in this section. We would like to add the role of the ESFRIs/ERICs infrastructures on the international/European scale.

We further agree that the incentive system should reward open science and open data practises and that the DORA declaration is a good starting point for these efforts. We think that the data oriented parts of research proposals (potentially including DMPs) and the data track record should be evaluated by research data experts.

14 - FAIR infrastructure we fully agree with this statement and would like to emphasize again here the role of ESFRIs/ERICs and the importance of general availability of these e-infrastructures.

We also would like to add that the limitations of the INFRASTRUKTUR funding scheme with funding from RCN only for the creation of new infrastructure and the lack of long-term planning

possibilities are a limiting factor for the ambitions to extend the availability of e-infrastructure for FAIR data.

15- we would like to underline the value by referring to the recent report from ELIXIR on open data as the driving force for innovation in the life sciences <https://elixir-europe.org/sites/default/files/documents/sme-report-2021.pdf>

We also would like to point to the report from the BioMedData Research Infrastructure on "data management plan needs/gaps" which provides more detailed insights on the status of research data management at 10 operational RIs in the Life Sciences in Norway <https://doi.org/10.5281/zenodo.4638752>.

**? Har du kommentarer til anbefalingene som står under overskriften "Regjeringen og departementene"?**

We fully agree with the given statements

**? Har du kommentarer til anbefalingene som står under overskriften "Finansiører og virkemiddelapparatet"?**

We fully agree with the given statements and would like to emphasize again that the evaluation of research data concerning aspects should be performed by research data management experts. We also think that it might be a good idea to reserve a minimum share of each grant for data management related expenses already in the planning phase of the project.

**? Har du kommentarer til anbefalingene som står under overskriften "Forskningsinstitusjonene"?**

We agree on the given recommendations and would like to add that the institutions should synchronize their efforts with the research infrastructures and among each other to avoid further fragmentation.

**? Har du andre kommentarer til del 3 av rapporten? Henvis gjerne til kapittelnummer ved kommentarer til spesifikt innhold.**

*Ingen kommentar fra instansen*

Med vennlig hilsen

Mari Sundli Tveit  
Administrerende direktør i Norges  
forskningsråd

Dokumentet er elektronisk godkjent